

อาชีพเสริมหลังการทำนา การเพาะเห็ดฟาง

บอกเล่า!! ๖๖เกษตรศาสตร์ สำนักปลัด เทศบาลตำบลปรางค์ ๖๖ วันที่ 8 ประจําเดือนธันวาคม 255๖

หลังการทำนา ของพื้นที่ทางการเกษตรมักมีวัสดุที่เหลือจากการทำนา คือ ฟางข้าว โดยฟางข้าว จากการทำนาควรทำการไถกลบตอซัง นอกจากธาตุอาหารที่กลับคืนสู่ดินแล้ว ข้อดีอย่างหนึ่งคือ ฟางข้าวจะช่วยปรับโครงสร้างดิน ช่วยให้ดินร่วนซุยด้วย มีปริมาณออกซิเจนเพิ่มขึ้น รากหายใจได้ดี ส่งผลให้ต้นพืชแข็งแรง

นอกจากการไถกลบตอซังและการเผาทำลายแล้ว ฟางข้าวยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์อื่นๆ เช่น การนำฟางข้าวมาใช้เป็นวัสดุคลุมแปลงปลูกลดการระเหยของน้ำหน้าดิน เพื่อรักษาความชื้นในดิน การนำฟางข้าว เพื่อเป็นอาหารสัตว์ รวมไปถึงการใช้ฟางข้าวเป็นวัสดุในการเพาะเห็ดฟาง เพื่อใช้เป็นอาชีพเสริมและเป็นอาชีพที่เหมาะสมแก่การทำหลังฤดูการเก็บเกี่ยวข้าว

เห็ดฟาง

ชื่อสามัญ Straw Mushroom

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Volvariella volvacea.*

ชื่ออื่น เห็ดบัว ภาคอีสานเรียกว่า เห็ดเพียง

ถิ่นกำเนิด ประเทศจีน

เห็ดยอดนิยมเพาะกันบนกองฟางข้าวขึ้นๆ โคนมีสีขาว ส่วนหมวกสีน้ำตาลอมเทา หาซื้อได้ง่ายตามท้องตลาดตลอดทั้งปี เดิมคนไทยเรียกเห็ดฟางว่า เห็ดบัว เพราะมีเกิดขึ้นได้เองในกองเปลือกเมล็ดบัวที่กะเพาะเมล็ดภายในออกแล้ว ต่อมาเมื่อมีการส่งเสริมให้ใช้ฟางเพาะจึงนิยม เรียกว่า เห็ดฟาง

เห็ดฟางเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่ปัจจุบันได้รับความนิยมในกลุ่มของผู้บริโภค และเกษตรกรเอง เพราะราคาที่เพิ่มสูงขึ้น ปัจจุบันราคาเห็ดฟางอยู่ที่ กิโลกรัมละ 60-80 บาท สำหรับผู้ที่ต้องการหารายได้เสริมจากการเพาะเห็ดฟางขาย ทั้งนี้ เทศบาลตำบลปรางค์มีเรื่องราว และเทคนิคการเพาะเห็ดฟางแบบง่าย และไม่จำเป็นต้องใช้พื้นที่มากมาฝาก

การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า

วัสดุอุปกรณ์

1. หัวเชื้อเห็ดฟาง
2. ฟางข้าว (สามารถใช้กากมันสำปะหลัง ผักตบชวา ทดแทนได้)
3. อาหารเสริม เช่น ผักตบชวา มูลวัว ใสนุ่น รำละเอียด
4. อาหารกระตุ้นหัวเชื้อ แป้งสาลีหรือแป้งข้าวเหนียว
5. ตะกร้า
6. พลาสติกคลุม

วิธีทำ

1. นำฟางข้าวแช่น้ำค้างไว้ 1 คืน
2. ทำการแบ่งหัวเชื้อก้อนเห็ด เป็น 3 กอง สามารถเพาะได้ 3 ตะกร้า
3. นำฟางข้าวอัดลงตะกร้ากดให้แน่น สูง 1 ฝ่ามือ
4. อาหารเสริมต่างๆ โรยชิดขอบตะกร้า
5. โรยเชื้อเห็ดฟาง 1 ส่วนทับบนอาหารเสริมเสร็จชั้นที่ 1 ทำชั้นที่ 2 และ 3 เหมือนชั้นที่ 1
6. ชั้นบนสุด โรยอาหารเสริมเต็มหน้าตะกร้า โรยเชื้อให้ทั่ว กลบด้วยอาหารเสริมอีกครั้ง

สถานที่

1. จัดเตรียมสถานที่ควรเป็นพื้นดิน หรือที่ร่ม
2. จัดทำโครงไม้ไผ่ให้เป็นลักษณะโดมคล้ายส้อมไก่ เพื่อสร้างพื้นที่ที่มีอุณหภูมิที่เหมาะสม ต่อการเจริญเติบโตของเห็ดฟาง

วิธีการดูแลรักษา

1. ก่อนการเก็บตะกร้า ควรรดน้ำที่พื้นดินให้เปียก จะได้รับความชื้นจากการระเหยของน้ำที่ดิน
2. นำตะกร้าวางไว้ในโครงไม้ไผ่ คลุมด้วยพลาสติกทับด้วยฟางแห้ง ปลดออกทิ้งไว้ 3 วัน
3. ครบ 3 วัน เปิดระบายอากาศตรงกลาง ทำการตัดเส้นใยเห็ดด้วยการรดน้ำให้ชุ่ม แล้วคลุมไว้เหมือนเดิม อีก 3-4 วันเก็บผลผลิตได้
4. เห็ดฟาง 1 ตะกร้า สามารถให้ผลผลิตได้ 1 กก. ขึ้นอยู่กับอาหารเสริมที่ใช้ร่วมกัน

(การเพาะเห็ดฟางกองเตี้ย)

มีการทำในลักษณะเดียวกันกับการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า

การเพาะเห็ดฟาง เป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับผู้สนใจเริ่มต้นทำเพื่อไว้บริโภคเองในครัวเรือนหรือเพื่อศึกษาแล้วต่อยอดเพื่อเพาะเห็ดฟางจำหน่าย สามารถสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้ เพราะการเพาะเห็ดฟางแต่ละวิธีในปัจจุบัน สามารถช่วยลดการใช้พื้นที่ เคลื่อนย้ายสะดวก อีกทั้งยังสามารถเก็บผลผลิตได้ง่าย และใช้เวลาน้อยก็สามารถเก็บผลผลิตได้